

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO**  
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP. HỒ CHÍ MINH**

---

**Trần Thị Mỹ Dung**

**ĐẶC ĐIỂM TỤC NGŨ CHĂM**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ NGÔN NGỮ**  
**VÀ VĂN HÓA VIỆT NAM**

**Thành phố Hồ Chí Minh – 2015**

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO**  
**TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP. HỒ CHÍ MINH**

---

**Trần Thị Mỹ Dung**

**ĐẶC ĐIỂM TỤC NGŨ CHĂM**

Chuyên ngành : Văn học Việt Nam

Mã số : 60 22 01 21

**LUẬN VĂN THẠC SĨ NGÔN NGỮ**  
**VÀ VĂN HÓA VIỆT NAM**

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:  
PGS.TS. NGUYỄN THỊ NGỌC ĐIỆP

**Thành phố Hồ Chí Minh - 2015**

## LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan công trình khoa học này là của riêng tôi. Các kết quả đưa ra trong luận văn là trung thực và chưa được công bố trong bất kì công trình nghiên cứu nào.

Tác giả luận văn  
**Trần Thị Mỹ Dung**

## **LỜI CẢM ƠN**

*Trong quá trình học tập và nghiên cứu hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều tổ chức và cá nhân.*

*Tôi xin trân trọng cảm ơn:*

*- Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Phòng Sau Đại học Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh đã tạo điều kiện cho tôi học tập và nghiên cứu khoa học.*

*- TS. Nguyễn Thị Ngọc Diệp, Khoa Ngữ Văn trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, cô đã nhiệt tình trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.*

*- Quý Thầy, Cô đã giảng dạy và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập tại Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.*

*- Sở Giáo dục & Đào tạo Tỉnh Bình Dương, BGH trường THPT Bến Cát đã tạo điều kiện cho tôi đi học.*

*- Trung Tâm nghiên cứu văn hóa Chăm tỉnh Ninh Thuận.*

*- Giáo viên và học sinh các trường: Trường THPT Dân tộc nội trú tỉnh Ninh Thuận, chuyên Lê Quý Đôn, THCS Nguyễn Bình Khiêm, An Phước, Võ Văn Kiệt, ... tỉnh Ninh Thuận. Cán bộ viên chức, các vị hưu trí, bà con nông dân ở xã Phước Nam, huyện Thuận Nam, tỉnh Ninh Thuận đã cung cấp tài liệu và có những ý kiến quý báu để tôi thực hiện luận văn này.*

*- Bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã góp ý và tạo điều kiện tốt nhất để tôi hoàn thành luận văn.*

*Dù đã rất cố gắng, song luận văn vẫn còn nhiều thiếu sót. Kính mong quý Thầy, Cô và Hội đồng chấm luận văn góp ý để luận văn được hoàn thiện hơn.*

*Trân trọng cảm ơn !*

*Tác giả*

**Trần Thị Mỹ Dung**

## QUI ƯỚC VIẾT TẮT

|         |   |                       |
|---------|---|-----------------------|
| Nxb     | : | Nhà xuất bản          |
| Tp. HCM | : | Thành phố Hồ Chí Minh |
| THPT    | : | trung học phổ thông   |
| THCS    | : | trung học cơ sở       |
| GV      | : | giáo viên             |
| TN      | : | tục ngữ               |

## MỤC LỤC

Trang phụ bìa

Lời cam đoan

Lời cảm ơn

Mục lục

**MỞ ĐẦU.....1**

**Chương 1. KHÁI QUÁT VỀ DÂN TỘC CHĂM VÀ TỤC NGŨ CHĂM .....8**

1.1. Khái quát về dân tộc Chăm.....8

1.1.1. Lịch sử hình thành dân tộc .....8

1.1.2. Địa bàn cư trú .....10

1.1.3. Đời sống kinh tế .....10

1.1.4. Đời sống văn hóa.....11

1.2. Khái quát về thể loại tục ngữ và kho tàng tục ngữ Chăm.....20

1.2.1. Về thể loại tục ngữ .....20

1.2.2. Kho tàng tục ngữ Chăm .....25

**Tiểu kết Chương 1 .....32**

**Chương 2. ĐẶC ĐIỂM NỘI DUNG CỦA TỤC NGŨ CHĂM .....33**

2.1. Đúc kết kinh nghiệm về sản xuất, các hiện tượng tự nhiên.....33

2.2. Thể hiện các mối quan hệ trong gia đình, dòng họ, xã hội của người Chăm.....37

2.3. Quan niệm của người Chăm về các khía cạnh của cuộc sống và kinh nghiệm trong ứng xử .....49

2.4. Đời sống văn hóa – bản sắc riêng của đồng bào Chăm.....60

**Tiểu kết chương 2 .....74**

**Chương 3. ĐẶC ĐIỂM NGHỆ THUẬT CỦA TỤC NGŨ CHĂM .....76**

3.1. Kết cấu .....76

3.1.1. Khái niệm .....76

3.1.2. Kết cấu phức.....76

3.2. Văn.....83

3.2.1. Khái niệm về văn .....83

3.2.2. Đặc điểm văn trong tục ngữ Chăm .....83

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| 3.3. Nhịp.....                                          | 90  |
| 3.3.1. Nhịp của số tục ngữ có gieo vần .....            | 90  |
| 3.3.2. Nhịp của một số câu tục ngữ không gieo vần ..... | 92  |
| 3.4. Các cách tu từ .....                               | 95  |
| 3.4.1. So sánh .....                                    | 95  |
| 3.4.2. Ẩn dụ .....                                      | 100 |
| 3.4.3. Hoán dụ .....                                    | 104 |
| <b>Tiểu kết chương 3</b> .....                          | 108 |
| <b>KẾT LUẬN</b> .....                                   | 111 |
| <b>TÀI LIỆU THAM KHẢO</b> .....                         | 114 |
| <b>PHỤ LỤC</b>                                          |     |